

stiller det sig, naar Ministeren og Venstre udtaler sig, som de har gjort, og man har ført Debatten ind paa selve Realiteten, det kongelige Teater, som det er i Øjeblikket.

Jeg maa for saa vidt give de ærede Forslagsstillere Ret, som der virkelig for Øjeblikket er saa stor Misfornøjelse med Teatret og saa stor Harne ogsaa over de Penge, der smides ud ved det kongelige Teater, at man meget vel forstaar, at man kan komme til det, man kan kalde Fortvivlelsens Selvhjælp, det vil sige at fremsætte Forslag, som i og for sig er taabelige. Men der er dog den Møjlighed at gaa en anden Vej. Man kunde foretage Reformen i det bestaaende uden at gribe til den Slags Yderligheder.

Og det er dette, i alt Fald nogle Medlemmer indenfor Folketinget stadig har ventet paa. Jeg forstaar Ordføreren for Socialdemokratiet særdeles vel, naar han er saa sørgmodig ogsaa i sin Betragtning af Ministeren, for vi har ikke set noget som helst til det friske Initiativ, som man ventede af Ministeren. Ogsaa efter hans Udtalelser, inden han blev Minister, maa jeg sige, at jeg er i nogen Grad forbavset over Ministerens Forsvar i Dag for Institutionen og hans Tale om den uhyre Sparsommelighed, der er kommet i Gang siden den nuværende Direktørs Tiltræden.

Inden jeg gaar videre, vil jeg nævne et enkelt Forhold, som jeg glemte at omtale under mine Bemærkninger til den ærede Ordfører for Forslagsstillerne. Denne fremhævede ironisk, at Sygeligheden blandt Skuespillerne var saa fremtrædende, at man kunde vente, at Pensionsforholdene vilde ordne sig forholdsvis hurtigt, idet Skuespillerne jo maatte være yderst svagelige. Det viser det ærede Medlems totale Ukendskab til Skuespillerforhold. Thi det har vist sig gentagne Gange — man kan sige med usvækkelig Sikkerhed —, at naar Skuespillerne bliver pensionerede, bliver pludselig deres Sundhedstilstand betydelig bedre, saaledes at vi altsaa ikke paa nogen Maade af den foreliggende Sygelighed kan slutte til, hvordan Pensionsbyrden vil blive for Staten.

Naar Forholdene ligger, som de ligger i Øjeblikket, at Statstilskuddet til det kongelige Teater er saa stort, at Forstrækningen, som det med et saa smukt Udtryk kaldes, er løbet op til 10 Mill. Kr., og at man kan vente det aarlige Underskud voksende, er der Grund til at sige: Nu maa der virkelig tages Bestemmelse i en eller anden Retning, selv om det ikke just bliver i den Retning, du anser for den bedste; man maa dog al-

ligevel komme til noget, der kan standse dette.

Det er den ene Side af Sagen, den anden Side angaar det kunstneriske, hvor Misfornøjelsen er mindst lige saa stor. Jeg kan for mit Partis og mit personlige Vedkommende sige, at vi overhovedet ikke kan tænke os at gaa med til en Ordning af det finansielle uden samtidig at have nogen Garanti for, at det kongelige Teater bliver et andet Teater, end det er i Øjeblikket, bliver et Teater af en saadan Art, at man kan sige, at det er en virkelig Kulturfaktor, hvad det faktisk har været og har været gennem lange Tider, ikke blot paa Holbergs Tid, hvad man stadig kommer tilbage til. Det har været det ikke mindst i det 19. Aarhundrede, og jeg er overbevist om, at det er det endnu den Dag i Dag. Selv under de nuværende daarlige Forhold — jeg kan sige den nuværende Misère — i kunstnerisk Henseende, er det en Kulturfaktor af Rang for det danske Folk, i alt Fald for dem, der kommer der, ikke mindst for en Mængde unge.

Derfor mener jeg aldeles afgjort, at Staten har Pligt til, saa længe vi opretholder den Opfattelse af Samfundet, som vi nu har, og ikke gaar over til Retsstatspartiets Opfattelse, at støtte Kunsten, og derigennem ogsaa dette gamle, historiske, fra Fædrene overleverede Statsteater, men selvfølgelig under den Forudsætning, at det kunstnerisk yder, hvad det bør yde, og hvad man med Sikkerhed kan sige, at det *kan* yde; thi det har *kunnet* det tidligere, og det har kunnet det under Forhold, som mildest talt var ugunstigere. Derfor kan man med Rette sige: Naar Teatret ikke yder det i Øjeblikket, skyldes det en daarlig Ledelse, det hænger sammen med, at denne Ledelse ikke har et bestemt kunstnerisk Maal, som den arbejder hen imod. Dette forekommer mig at være givet.

Jeg vil gerne pege paa en tredie Ting, som jeg har fremhævet hver Gang, jeg har haft Ordet angaaende dette Spørgsmaal, og det er, at jeg anser det kongelige Teater for en uhyre vigtig Anstalt, ikke blot i den Forstand, at den stiller os overfor den dramatiske Kunst og anden Kunst, som fremføres paa Teatret, og derigennem skaber Møjlighed for at højne det aandelige Niveau blandt Tilskuerne, men ogsaa som Sproginstitution. Det har altid været Mening, at det kongelige Teater skulde være et Værn om det danske Sprog i dets smukkeste Form og et Værn mod, at vulgære Fraser slipper ind i Sproget. Det er altsaa ikke blot